

Ponzabiğın Nağılı

Əzizə Cəfərzadə

©Əzizə Cəfərzadə. Anamın Nağılları. 1982.

Bir vardı mərdəhər, hünü gəldi səhər-səhər, dad milçək əlindən, durun qaçaq əlindən. Milçək mindim, Kürü keçdim, yabaynan dovğa içdim. Atovun goru yanmasın, heç belə yalan görməmişdim!

Yalanların saği budu ki, günlərin bir günündə Məmmədnəsir tinində, göy məscidin dibində dünya malından bir pişiyə də güman gəlməyən bir kişi yaşayırdı. Bu kişinin iri ponza bığlarından başqa bir arvadı, bir də bir çətən uşağı vardı. Hələ bu bığlarına görə də ona Ponzabiğ deyərdilər. Kişi gündə it qurddan seçilməzdən də qabaq yerindən durub, patavalarını ayağına dolayar, xam göndən, bərkiyib buynuza dönmüş yırtıq çarıqlarını geyər, şoppu çomağını çiyinə qoyub qapıları gəzər, elin inəyini, öküzünü qabağına qatıb örüşə aparırdı: otarardı, axşam azanında naxırı qaytarıb obaya gətirərdi. Hər gün kimin nobatına gedirdisə ona bir-iki cad fətiri, bir az da şor verərdi. Kişi bununla külfətini zor-güc dolandırardı.

Bir gün Ponzabiğ naxırı örüşə buraxıb göy otların üstündə oturdu, kürəyini daşa dayayıb fikirləşdi, öz-özünə dedi:

—Ay gözə görünməz tanrı, bu nə gündü, nə uruzgardı mən çəkirməm? Mənim günahım nədi? Niyə mənə bu köç-külfət yanında xar-zəlil eləyir bu allah? Yox, gərək gedəm, allahı tapam, özündən soruşam, görəm axı bunun illəti nədi ki, Hacı Qulamın dövlət başından yağır, mən fağır bir cad əppəyini də onun-bunun qapısından min zələlətlə qazana bilmirəm?

Ponzabiğ bu fikrə gələndən sonra bir az ürəyi toxtadı. Axşam düşən kimi naxırı obaya qaytardı, hərənin malını özünə tapşırıdı, dedi:

—Sabahdan day naxıra getməyəcəyəm, özünüzə naxırçı tapın.

Evinə gəldi, yanmışında gətirdiyi cad əppəklərini uşaqlarına verdi, yedilər, içdilər başlarını qoyub yatdılar. Səhər arvad obaşdan Ponzabiği yuxudan oyatdı:

—Kişi dur, naxırın çıxan vaxtıdı.

Kişi dedi:

—Arvad, mən day naxıra getməyəcəyəm. Səfərim var.

Arvad az qaldı dəli olsun:

—Ay qara geymiş, bu nə hoqqadı çıxardırsan? Səfərin haradı?

Ponzabiğ dedi:

—Gedirəm allahı tapıb dərdimi ondan soruşum. Görüm mənim günahım nədi ki, bir öynə ac, bir öynə yarımqarın dolanıram? Balalarım əppək üzünə tamarzıdı.

Arvad bu sözləri eşidəndə elə bildi ki, əri dəli olub. Başladı ağlamağa. Ponzabığ dedi:
—Arvad, ağlayıb-sıtqamaqdan bir şey çıxmaz, dur qonşuların birindən bir fətir al, gətir, yola çıxım.

Arvadın əlacı kəsildi, durdu qonşulardan bir fətir alıb gətirdi. Ponzabığ fətiri yaylığına düyümləyib, şoppu çomağının başına keçirdi, çarıq bağlarını bərkidib yola düzəldi.

Kişi bir gün getdi, iki gün getdi, dərə bilmədi, düz bilmədi, dağ keçdi, aşırım endi. Gecəni gündüzə qatıb yol elədi. Gəldi bir səhraya çatdı. Səhra nə səhra? Ucu yox, bucağı yox, düz-dünya sapsarı qum dəryası. Bu qumluq səhranın ortasında bir bulaq gördü, bulağın dörd bir tərəfi yamyaşıl çəmən zardı. Amma bulağın üstündə bir ağac bitib, bircə yarpağı da yoxdu. Ağac qurquru quruyub, elə bil dibindən su yox, zəhər axır.

Kişi bulağın başında əyləşdi, əl-üzünü yudu, bulağın dupduru, səpsərin, qənd kimi şirin suyundan sirab oldu.

—Şükür kərəminə, tanrı! Ay bu qumları göyərdən, bulağın üstündəki ağac görəsən niyə quruyub?

Kişi dincini alandan sonra qalxıb yoluna düzəldi, elə heç bulaqdan beş addım aralanmamışdı ki, qulağına bir səs gəldi:

—Kişi, allahın yanına gedirsən, mənim də şikayətimi elə!

Kişinin matı-qutu qurudu. Dayanıb dörd tərəfinə baxdı ki, görsün onuynan danışan kimdi. Amma heç kəsi görmədi. Dedi: “Yəqin qulağıma səs gəlir, qeybdəndi.” Yenə yoluna düzəldi. Heç beş addım atmamışdı ki, həmin səsi bir də eşitdi:

—Kişi, allahın yanına gedirsən, mənim də şikayətimi elə!

Ponzabığ yenə də dayandı, yenə də dörd tərəfinə baxıb, bir ins-cins görmədi. Canı üşəndi, fikirləşdi ki, yəqin dəli oluram! Qorxa-qorxa addımını yeyinlətmək istəyəndə gördü bulağın başındakı quru ağac əyildi, elə səs də ordan gəldi, yenə də dedi:

—Kişi, allahın yanına gedirsən, mənim də dərdimi ona de!

Kişi başa düşdü ki, səs ağacdən gəlir, bir az ürəklənib dedi:

—Baş üstə, deyərəm.

Ponzabığ day orda dayanmadı, yola düşdü. Ağac da əvvəlki tək düzəlib durdu yerində.

Kişi az getdi, üz getdi, dərə-təpə düz getdi, qumluq səhranı keçib qurtardı. Elə səhra qurtaran kimi qabağına bir dərya çıxdı. Ponzabıǵ dayandı dəryanın qıraǵında, fikirləşdi ki, bu dəryanı necə keçəcəm? Elə bu xəyalda idi ki, birdən gördü dəryanın qırağına bir nəhəng balıq yavuqlaşdı. Qulağına da bir səs gəldi:

—Kişi, allahın yanına gedirsən, mənim də dərdimi ona ərz elə de ki, başımda bir ağrı var, dözə bilmirəm, çarəsi nədi? Əgər desən, mən də səni dəryadan keçirdərəm.

Bu dəfə Ponzabıǵ o qədər də qorxmadı. Çünki day öyrəncəli idi. Odu ki, dedi:

—Baş üstə, can üstə, deyərəm, niyə demirəm ki!

Onda balıq da işarə elədi ki, gəl min dalıma. Ponzabıǵ mindi balığın dalına. Elə hə-hə eləyəncən bir də gördü ki, dəryanın o biri üzündədi. Düşdü qırağa. Getmək istəyəndə balıqdan bir də səda gəldi:

—Kişi yadımdan çıxmasın ha! Allahı tapsan, mənim də dərdimi ona de.

—Baş üstə, yadımdan çıxmaz. Deyərəm.

Ponzabıǵ balıqla sağollaşib yoluna düzəldi. Xeyli getmişdi ki, bir düşərgəyə rast oldu. Burda çadırlar qurulmuşdu. Çadırların qənsərində süfrələr açılmışdı. Əsgərlər qılınclarını, qalxanlarını çatıb kölgəlik dözəltmişdilər. Süfrələrə kabab, şərab, mer-meyvə düzülmüşdü. Əsgərlər, onların böyükləri bir-birinə qarışmışdı. Deyən-gülən kim, yeyib-içən kim, xorna çəkib yatan kim. Heç kəsin bir-birindən xəbəri yoxdu. Bir özbaşnalıq vardı ki, day nə deyim. Hə, Ponzabıǵ süfrələrdən birinin yanında əyləşdi. Bir az kababdan, meyvədən yedi, toqqasının altını bərkitdi. Sonra fikirləşdi ki, axı bunlar kim ola? Birdən çadırların tən ortasında al ipəkdən tikilmiş gözəl bir çadır gözüne dəydi, dedi:

—Sən ölməyəsən, nə sirr varsa bu çadırdadı. Gərək gedəm, bir xəbər tutam, görəəm bu nə qəzyədi?

Ponzabıǵ durub al ipək çadranın qənsərinə gəldi. Gördü yox, heç buna “Abdal, eşşəyin hanı?” deyən yoxdu. “Niyə gəlmisən, kimsən, nəçisən, buralarda nə qayıırısan?”—soruşan yoxdu. Ürəkləndi, girdi çadıra. Gördü ki, ipək çadırın da ortasında əla bir süfrə salınıb. Yemək-içmək bəs deyincəndi. Kim süfrə başında yeyibsə, elə orada da dirsəklənib xorna vurur.

Amma yuxarı başda qızıl taxt üstündə bir cavan əyləşib, bir cavan əyləşib, aya deyir sən çıxma, mən çıxım, günə deyir sən baxma, mən baxım. Aydan arı, sudan duru. Üstündə bir aləm ləl-cəvahirat. Çoxunu Ponzabıǵ heç yuxusunda da görməmişdi. Qərəz, cavan adam Ponzabıǵı görəni kimi salam elədi, əl işərəsiyənə yaxınına çağırırdı. Oturmağa yer görkəzdi.. Ponzabıǵ əyləşdi.

Cavan dedi:

—Qardaş, deyəsən yol adamısan, aclığın varsa, süfrəyə buyur.

Ponzabıǵ dedi:

—Çox sağ ol, çox razıyam, bayırdakı süfrələrdən yemişəm. Amma, əgəm rəva bilsən, de görüm bu nə sirdi, bu nə əcaib-qəraib qoşundu?

Cavan dedi:

—Allahdan gizlin deyil, bəndəsindən nə gizlədim? Qardaş, bil və agah ol, mən bu gördüyün qoşunun və bu diyarın padşahıyam. Amma böyük bir dərdim var...

Cavan sözünün dalını gətirmədi, gözləri doldu. Ponzabiğin bir bu cah-cəlala, bir də cah-cəlal sahibi cavan padşaha baxdı. Ürəyində dedi:

—Sübhanallah, bunun da dərdi var? Onda dünyada dərdsiz kimdi görəsən?

Padşah soruşdu:

—Kişi, bəs sən kimsən? Hardan gəlib, hara gedirsən?

Ponzabiğ əvvəldən axıracan, mən sənə danışdığım kimi, başına gələnlərin hamısını padşaha nağıl elədi. Padşah dedi:

—Kişi bu süfrələrdən nə könlün istəyir götür, yolda ac qalma, yol azuqəni sənə mən verirəm. Amma sən allahı tapsan, mənim də pünhan dərdimi ona de.

—Baş üstə, can üstə, başuva dönüm niyə demirəm, deyərəm. Dərdli bilir dərdlilər nə çəkir.

Qərək, Ponzabiğ burdan yol azuqəsi sarıdan yükünü tutdu. Gecəni çadırlardan birində gecələyib, yorğunluğunu çıxartdı. Səhər üzünü zə xeyirə açılınsın, səhər olan kimi yerindən durub yola düzəldi.

Bəli, indi day qarnı doldu, yeməyi, yavanlığı bol idi, yaxşı yeyin gedirdi, üzülüb əldən düşmürdü. Bir müddət gedəndən sonra bir əkənəcəyə rast oldu. Gördü baho! Bu nədi, burda nə əcaib işlər baş verir? Bir xeylaq adamdı, bir əldən yeri şumlayır, bir əldən toxum səpirlər. Mərzin başına çatmamış, toxum göyərir, taxıl olur, üzü bəri başa qayıdanda biçir, xırman döyür, sovruq atır, qırmızı buğdanı, ağqılçıq, qaraqılçıq sarıbuğdanı əmbizə vururlar. Adamlar bir an dayanıb dincəlmirlər: elə hey bir ucdan əkir, bir ucdan biçir, xırman salır, əmbiz vururlar. Çox çətinlikdən də olsa Ponzabiğ bu adamlardan birinin ətəyini əlinə ilişdirdi, soruşdu:

—Qardaş, səni-məni yaradana and verirəm, de görüm bura haradı, siz kimsiz ki, belə işləyirsiniz?

O adam tələm-tələsik cavab verdi:

—Bura talahlar-baxtlar diyarıdır. Biz də hərəməz dünyadakı adamların birinin bəxtiyik. Nə qədər ki, biz işləyirik, onların da bəxti gətirir. Biz yatsaq pisləşir. Eşitməmişən deyirlər ki, “filankəsin bəxti ayaq üstədi? Filankəsin bəxti yatıb?”

Ponzabiğ soruşdu:

—Bəs mənim bəxtim hardadı?

Kişi boş qalmış, alaq-qanqal basmış bir parça yeri göstərib dedi:

—Bax, odey mərzin başındakı arxa yıxılıb yatıb! Gör nə xorna vurur? Ətəyimi burax, qardaş, mən işləməliyəm.

Ponzabığ onsuz da “öz torpağının” mərzindəki suyu qurumuş arxda yatıb xorna vuran bəxtini görcəyin cini başına vurmuşdu. Kişinin ətəyini ta bayaq buraxıb öz bəxtinə tərəf yüyürdü. Yatmış bəxtin belinə şobbu çomağıynan bir əndərdi:

—Hey, lənətə gəlmiş, mən köç-külfət yanında üzüqara qalım, sən burda yat, xorulda?

Ponzabığ bəxtin belinə dalbadal çomaq əndərirdi. Bəxt ufultuynan yerindən qalxdı, amma Ponzabığ ondan əl çəkməyib neçə illərin acığını ondan çıxırdı. Birdən Allah göydən bunu gördü, Cəbrayıl dedi:

—Ya Cəbrayıl, en aşağı! Yoxsa Ponzabığ bəxtin belini sındıracaq.

Cənab Cəbrayıl endi yerə, dedi:

—Ay kişi, day bəsdə, sındırma bəxtin belini!

Ponzabığ soruşdu:

—Yaxşı, bəs sən kimsən, nəkarəsən mənimnən bəxtimin işinə qarşırsan?

Cəbrayıl dedi:

—Mən allaham!

Ponzabığ qəzəbləndi:

—Hə? Allah sənsən?—Bunu deyib istədi ki, çomağı endirsin Cəbrayılın təpəsindən.

Cəbrayıl ta bayaq qanadlanıb qalxdı yuxarı, kişinin başı üstündə dayandı. Ponzabığ çomağını bulayıb bağırdı:

—Ay allah, çəkilib durdun göyün üzündə; en aşağı, bu çomaqdan bir dənə ilişdirim qulağuvun dibindən, onda gör ki, külfət yanında xar olmağın dadı nədi?

Cəbrayılın Ponzabığ əlləşəndə, bəxt onun çomağının altından sivişib çıxdı, işləməyə başladı. İndi o da başqa bəxtlər kimi bir əldən şumlayır, bir əldən malalayır, bir əldən toxum səpir, dən hasilə gələn kimi xırman döyüb, sovruc atır, buğda əmbizə vururdu.

Cəbrayıl dedi:

—Yaxşı, kişi, mən allah deyiləm, səninlə zarafat eləyirdim. Mən Cəbrayıləm, bil ki, day sən bəxtin oyandı. İndi arın-arxayın gedə bilərsən öyünə, öz iş-gücünə.

Ponzabığ dedi:

—Dayan, ay Cəbrayıl, dayan! Öz müşkülüm düzəldi, başqalarının da sifarişi var, deməsəm kişilikdən deyil.

Allahın əmrilə Cəbrayıl dedi:

—Hə, izindi, kişi, de?!

Bayaqdan özünə allah deyirdin, hər şey sənə əyandisa bil, yolda bir quru ağaca rast oldum, altında bulaq axır, dörd yanı gül-gülzar, amma ağac quruyub...

—Hə, məlum oldu! O ağacın dibində qızıl xəzinəsi yatır, onun həlalətindən ağac quruyur, su işləmir köklərə. Get, allah o xəzinəni sənə bağışlağır; çıxart apar, ağac da göyərsin.

Ponzabığ əlini bığlarına çəkib dedi:

—Bir də, dəryada bur nəhəng var, başağrısından şikayətlənir.

Cəbrayıl cavab verdi:

—O da məlum. Bir zamanlar Süleyman peyğəmbərin sehirlil üzüyü dəryaya düşmüşdü. Balıq bilməyib, üzüyü udub, gedib ilişib qulağına yaxın yerdə—cəhəngində qalıb. Çomağınnan bir əndər qulağının dibindən, üzük düşsün. Allah o üzüyü də sənə bağışlayır. Üzük düşər, balığın baş ağrısı keçib gedər.

Ponzabığ gözaltı bir bəxti tərəfə baxdı, gördü, yaman əlləşir, öz-özünə fikirləşdi: “Hə, üzük də! Bəxtim yaman durub deyəsən.” Sonra üzünü yenə də yuxarı tutub başından azca yuxarıda dayanmış Cəbrayıla dedi:

—Hə, ya Cəbrayıl, qaldı bircə o cavan padşahın dərdi.

Cəbrayıl bir anlığa gözdən itdi, tez də qayıtdı. Əlində bir vərəq yazılı kağız vardı, dedi: —Kişi, al və agah ol! O cavan padşah, gözəl bir qızıdır. Atasının oğul övladı olmurdu deyən, ona uşaqlıqdan kişi libası geyindirib böyütmüşdü. Padşah öləndən sonra camaat atası yerində onu padşah tikdilər. Qızın ağzının kəsəri yoxdu: odu ki, vəzir-vəkil, qoşun sözüənə baxmır. İndi qızın ərgən vaxtıdır. Allahın əmri, peyğəmbərin şəriətilə onun kəbini sənə kəsilir. Get, onu al, özün də yerində padşah ol!

Ponzabığ ürəkdən elə bir qəhqəhə çəkib güldü ki, bəxtlər dik atıldılar. Ponzabığ dedi:

—Mən ha!.. Sən nə danışırsan, ay Cəbrayıl? Onda görünür allah, özü yaratdığı arvadımı tanımır. Vallah, arvad cəhəngimi ayırır, dədəmi də, balalarımnan birgə dalıma səriyər. Mən o boyda qələti eləyə bilmərəm. Məndən xatanı sovuşdur.

Cəbrayıl güldü, dedi:

—Onda özün bilərsən. Qayıdanda qıza de ki, tanıdığı sərkərdələrdən kimi bəyəniyə, birinə ərə getsin. Özünü də öz yerində padşah qoysun. İşləri düzləsin.

Ponzabığ dedi:

—Bu ayrı məsələ. Di salamat qal. Sonra Ponzabığ öz mərzinə gəldi, bəxtinə şoppu çomağını göstərib dedi:

—Bax, yaxşı yadında saxla! Bir də yatsan, Cəbrayıl-zada baxmaram. İndi yolu yaxşı tanıyıram. Birbaş gəlib bu çomaqla kələyini kəsərəm.

Ponzabığ bəxtinin dərslərini verəndən sonra çarıqlarının bağını bərkidib geri üz qoydu. Gəlib cavan padşahın ölkəsinə çatdı. Gördü burda köhnə hamam, köhnə tasdı, yeyən yeyən yerində, yatan yatan yerindədi. Al ipək çadıra girdi. Cavan onu görcək soruşdu:

—Kişi, allahı tapdın?

—Tapdım, xanım!

Cavan acıqlandı:

—Xanım kimdi?

Onda Ponzabığ yerli-yataqlı nə görmüşdüsə cavana nağıl elədi:

—Sən ərgən qızsan, get sərkərdələrimdən hansı yaxşıdı, igiddi, birinə. Özün də otur onun üçün uşaq saxla.

Qız sevindi, Ponzabığa xələt, yol azuqəsi verib yola saldı. Ponzabığ dəryanın kənarına gəldi. Burada nəhəng balıq dayanıb onun yolunu gözləyirdi. Kişinin görən kimi soruşdu:

—Allahı tapdın?

—Tapdım.

—Dərdimi dedin?

—Dedim.

—Əlacı nədi?

—Məni suyun o biri üzünə keçirt, deyim.

Balığın işarəsi ilə Ponzabığ onun belinə mindi, bir göz qırpımında o biri sahilə keçdi. Nəhəngin belindən düşdü. Balıq bir də soruşdu:

—Hə, dərdimin dərmanı nədi?

Ponzabığ dedi:

—Yaxşı eşitmədim, yaxına, lap yaxına gəl, görüm nə deyirsən?

Balıq lap suyun qırağına çatanda, Ponzabığ şoppu çomağıyan onun qulağının dibindən necə ilişdirdisə, balığın başı gicəlləndi, Süleyman peyğəmbərin sehrli üzüyü sıçrayıb qırağa düşdü. Kişi tez onu götürüb, barmağına keçirtdi. Nəhəngin ağı üstünə qayıtdı, başının ağrısı yox oldu:

—Oxay!—dedi,—allah səndən irazı olsun, canım dincəldi.

Ponzabığ buradan qumlu səhranın ortasına yol aldı. Gəlib bulağın başına çatdı. Ağac onu görən kimi əyildi:

—Allahı tapdın?

—Tapdım.

—Dərdimi dedin?

—Dedim.

—Çarəsi nədi?

—İndi görərsən.

Ponzabığ bunu deyib ağacın dibini qazmağa başladı. Bir xeyli qazandan sonra qızıl küpünü tapıb çıxartdı. Heybəsinə doldurdu. Sonra çalanı torpaqladı. Elə o saatdaca su ağacın köklərinə yol tapdı. Ağac su içdi, sərinlədi, dedi:

—Kişi, allah səndən razı olsun.

Ponzabığ bulaqda əl-üzünü yudu, şeylərini də götürüb öz obalarına tərəf yola düşdü. O gəlməkdə olsun, sənə kimdən deyim, kimdən danışım, kişinin külfətindən.

Bəli...Kişi gedəndən sonra arvad-uşağın günü day göy əsgiyə düşdü. Yaman hala düşdülər. Obanın ağsaqqalları yığışdı, dedilər:

—Bizimçin ayıbdı, axı ömrü uzunlu naxırçımız olub Ponzabığ. İndi başına hava gəlib, külfətini atıb gedib, düşüb bərri-biyabana, qeyrəti bizə düşür. Gərəkmez ki, biz onun külfətindən göz olaq?!

Ağsaqqallar məsləhət gördülər ki, obanın buzovlarını versinlər Ponzabığın böyük oğluna, otarsın. Hər südünü inəyi sağılanlar südü ona verərlər.

Qayda buydu. Ayda da bir az undan-zaddan alırdı. Uşaqlar dolanırdı.

Arvad sevindi. Təzəcə qamqalaqlanmış böyük oğluna yannıq hazırladı, içinə cad qoydu, buzovları da özü yığıb qatdı qənsərinə, ötürdü örüşə. Hərdənbir gedib baş çəkirdi, üstündə göz olurdu.

Bir dəfə uşaq buzovları gətirəndə bir qotur keçi də sürdü qarıya, dedi:

—Ana can, bu keçini dağdan tapmışam. Obada soraq elədim, heç kim mənimdi demədi. Qarıdan qovdular ki, malımıza qoturluq düşər. Mən də gətirdim özümüzçün.

Arvad sevindi, keçini tənbəki suyuynan yuyundurdu, yaralarını xələfi nöyütnən dərmanladı. Bir-iki gündən sonra keçi cana gəldi, qoturluğu çıxıb getdi. Oldu sappasağ. Sən demə, keçi boğazıymış, bir həftə keçməmiş yükünü yerə qoydu, bir cüt dişi çəpiş doğdu. İndi külfətin südü də, çörəyi də var idi. Alababat dolanırdılar. Günü-gündən keçi südü artırır, balaları da altı ayın başında hərəsi bir cüt əkiz, dişi çəpiş doğdu (Axı Ponzabığın bəxti oyanmışdı). İndi qarlarına bir sürü keçi gəlirdi. Qonum-qonşu, ağsaqqallar sevinirdilər ki, bir fağır da ağ günə çıxdı.

Elə bu vaxt günlərdən bir xoş gündə Ponzabiğ qayıdıb obasına gəldi. Evdəki būsətı görəndə ponza bıqlarının altında bir güldü, yadına saldı:

—Namərd çıxmayıb deyəsən, hələ işləyir. Vay o günə ki, yata.

Qərəz, Ponzabiğ evinə, külfətinə qovuşdu, gətirdiyi xəzinədən bir yaxşı ev tikdirdi, arvad-uşağına pal-paltar aldı. Xoş günlərlə yaşamağa başladılar. Sizin də üzünüzə xeyirli qapı açılsın, inşallah...

Mətləb budu ki, dünyada gərək heç kimə umud olmayasan, öz bəxtini özün öz əllərinlə qurasan. Öz xoşbəxtliyini özün axtarıb, özün tapasan. Yoxsa “Allahdan buyruq-ağzıma quyruq”dan iş aşmaz.

Veb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığdı: Səkinə İsgəndərova

Veb üçün hazırladı: Ülviyyə Məmmədova

AZERİ.orga qoyuldu: yanvar, 2004